

Rozmowa z Grzegorzem Schreiberem, marszałkiem województwa łódzkiego.

To był pracowity rok

Jak będzie Pan wspominał rok 2021?

- Jako bardzo udany, mimo że był to kolejny rok naznaczony walką z pandemią koronawirusa.

Był udany, bo...?

- Bo w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej nasze województwo otrzymało aż 2 miliardy 292 miliony euro. To o 36 milionów euro więcej niż w poprzedniej. Bo samorządy z naszego regionu otrzymały na inwestycje ponad 1,8 miliarda złotych z rządowego programu Polski Ład. Jeszcze nigdy nie udało się pozyskać tak dużych pieniędzy dla województwa w ramach współpracy z rządem. Ale ubiegły rok był udany także dlatego, że jako samorząd województwa bardzo wiele zrobiliśmy dla regionu. Począwszy od tego, że przygotowaliśmy kluczowy dla przyszłości dokument, czyli Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Wyznacza ona nasze cele i aspiracje, wskazuje kierunki, w których należy podążać w najbliższym dziesięcioleciu, aby region rozkwitał. Aby był dobrze skomunikowany siecią dróg, połączeń autobusowych i kolejowych, aby rozwijała się tu innowacyjna gospodarka i fantastyczna przyroda, aby był atrakcyjny dla mieszkańców miast, małych miasteczek i obszarów wiejskich. Bardzo ważne jest dla mnie to, że ostateczna wersja strategii powstała po serii konsultacji z mieszkańcami. To świetny punkt wyjścia do tego, byśmy wszyscy chcieli wspólnie ją realizować.

Powiedział Pan, że Łódzkie ma być regionem dobrze skomunikowanym. Nie jest?

- Nie było, ale już jest o niebo lepiej. W dużej mierze dzięki temu, co zaczęliśmy na początku kadencji i konsekwentnie realizowaliśmy również w zeszłym roku, czyli likwidację wykluczenia komunikacyjnego. Od 2019 roku pracujemy nad rozwojem sieci przewozów autobusowych. Przywracamy połączenia, których nie było przez lata. Zaczynaliśmy od 29 linii autobusowych, w zeszłym roku było ich już 39. Dzięki mojej determinacji oraz współpracy z rządem Zjednoczonej Prawicy udało się w końcu przywrócić połączenie tram-

wajowe z Łodzi do Zgierza. Rozwijany przez nas systematycznie transport kolejowy umożliwia codziennie dojazdy do pracy, szkół, placówek służby zdrowia, instytucji kultury, a także ośrodków handlu i miejsc atrakcyjnych turystycznie. W zeszłym roku połączyliśmy Łódzkie z Świętokrzyskim dzięki linii z Tomaszowa do Skarżyska Kamiennej, której nie było przez ostatnich 12 lat. Z uwagi na zakres działań i koszty współpracujemy z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. To daje wymierne efekty. W zeszłym roku, po zakończeniu remontu torów, część pociągów z Łodzi do Sieradza jedzie zaledwie czterdzieści minut. Powstały nowe przystanki kolejowe w Łodzi, a także na trasie z Łodzi do Kutna. Inwestujemy także w nowoczesny ekologiczny tabor - w hybrydowe pociągi. W zeszłym roku Łódzka Kolej Aglomeracyjna jako pierwszy przewoźnik pasażerski w kraju dołączyła do programu Zielona Kolej. Będzie wykorzystywać odnawialne źródła energii do zasilania pociągów.

Dbalność o środowisko jest nieustająco ważną kwestią. Co jeszcze udało się zrobić w zeszłym roku, by Łódzkie było regionem czystszym i bardziej zielonym?

- Moim celem jest tworzenie w naszym regionie terenów zielonych w różnych przestrzeniach. W całym województwie będą powstawać ogrody, sady, lasy. Stawiamy na rozwijanie ogródków działkowych, do- ogródków działkowych, do- lin rzecznych. te dzia- Wszystkie lania opatrzyliśmy w zeszłym roku mottem „Łódzkie ogrodem Polski” i zaczęliśmy to hasło wprowadzać w życie. Chcemy uwzględnić mieszkańców na piękno natury. Właśnie temu były poświęcone na przykład konkursy organizowane przez Urząd Marszałkowski, którymi zachęcaliśmy do uprawy warzyw, owoców, ziół i roślin miododajnych na działkach, w przydomowych ogródkach

i na balkonach. Walczyliśmy też o zachowanie bioróżnorodności, a mamy przecież jedyną w Polsce jednostkę, która się tym zajmuje, czyli skier-niewicki Instytut Ogrodnictwa. Na początku zeszłego roku zarząd województwa przyznał placówce blisko 6 milionów złotych dofinansowania, między innymi na budowę Centrum Przetwórstwa Produktów Ogrodniczych i Centrum Bioróżnorodności, tzw. zasobów genowych. Powstał bank nasion, dzięki któremu przetrwają rośliny zagrożone wyginięciem.

Głośnym echem odbił się w zeszłym roku projekt „Łódzkie Pamięta”...

- Dzięki temu projektowi chcemy w atrakcyjny sposób przypominać ważne wydarzenia z historii regionu. We wrześniu zorganizowaliśmy rekonstrukcję bitew z 1939 roku pod Zduńską Wolą i w Łowiczu. Obejrzało je kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców, co dowodzi, że to był dobry pomysł. Wiem, jak ważne jest nasze dziedzictwo. Dlatego inwestujemy między innymi w przywracanie świetności najcenniejszym zabytkom. W ubiegłym roku przeznaczaliśmy na to 6 milionów złotych. Ogłosiliśmy też program „Małej architektury zabytkowej” – bardzo ciekawy, ponieważ zakłada renowację przydrożnych krzyży, figur, oraz kapliczek, pomników, posągów. Mieszkańcy to doceniają.

Przyszłość to jednak młodzi ludzie, dzisiejsi studenci i uczniowie. Jak zagospodarować dla regionu tkwiący w nich potencjał?

- Przyszłość młodego pokolenia jest dla mnie bardzo istotna. Między innymi dlatego wspieramy najzdolniejszych uczniów szkół i studentów. Wspomnę chociażby o programie „Zawodowcy w Łódzkiem - stypendia dla najzdolniejszych”, w którym przyznajemy nagrody uczniom szkół zawodowych i branżowych. W zeszłym roku przeznaczaliśmy na to ponad 5,5 miliona złotych. Nagrodziliśmy aż 1.500 uczniów. Na stypendia artystyczne i naukowe wydaliśmy ponad 200 tysięcy zł. Inwestujemy też w młodych sportowców. Na wsparcie

dla nich w postaci stypendiów wydaliśmy blisko pół miliona złotych. O rozwój fizyczny najmłodszych dbamy, realizując zapoczątkowany w zeszłym roku projekt „Przez sport do kompetencji”, którym zachęcamy dzieci do uprawiania sportu. Przeznaczaliśmy na niego 3,5 mln zł.

Dzieci będą miały gdzie trenować?

- Oczywiście. Systematycznie inwestujemy w rozwój infrastruktury niezbędnej do uprawiania sportu czy rekreacji. Na program „Infrastruktura sportowa Plus” w zeszłym roku przeznaczaliśmy 5 milionów złotych. Z dotacji skorzystało 75 samorządów. Dumny jestem też z tego, że od niedawna gdy słyszymy Łódzkie, myślimy szachy. To zasługa projektu „Łódzkie gra w szachy”, czyli cyklu szkoleń dla nauczycieli dotyczących nauki tej gry już w szkołach i przedszkolach. Te wszystkie działania mają na celu wsparcie rozwoju młodych ludzi, ale mają być także sygnałem, że młodzież jest dla nas ważna w kontekście jej przyszłości tutaj.

Rekordowa dotacja dla łódzkiego

Ta wiadomość dotarła w październiku. Samorządy z naszego regionu otrzymały ponad 1,8 miliarda złotych z programu Polski Ład na inwestycje. Jeszcze nigdy nie udało się pozyskać tak dużych pieniędzy dla województwa w ramach współpracy z rządem.

Z tej puli ponad 94 mln zł otrzymał samorząd województwa łódzkiego. Dzięki temu będzie można wyremontować 150 km dróg wojewódzkich i kupić 20 hybrydowych autobusów, żeby usprawnić dojazd mieszkańców regionu do przystanków kolejowych. W ten sposób zarząd województwa kontynuuje likwidację białych plam komunikacyjnych w regionie.

- Rząd Prawa i Sprawiedliwości poprzez Polski Ład stworzył olbrzymią szansę dla samorządów - mówił

Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego

Podział pieniędzy w ramach Programu Inwestycji Strategicz-

nych Polski Ład został ogłoszony pod koniec października.

- Samorząd województwa na rozbudowę systemu komunikacyjnego otrzymał 94 mln zł. Pierwszy projekt polega na modernizacji nawierzchni 150 km dróg wojewódzkich wraz z pobocznymi. Wartość całej inwestycji szacuje się na 70 mln zł, rządowy wkład wyniesie ponad 66 mln zł. Druga z planowanych inwestycji to zakup 20 autobusów hybrydowych oraz systemu biletowego dla przewoźników. 27-osobowe autobusy mają łączyć małe miejscowości z siecią połączeń kolejowych w Łódzkiem. Przewidywana wartość inwestycji to 32 mln zł, a dofinansowanie rządu wyniesie 27 mln 200 tys. zł. JG

Na modernizację nawierzchni aż 150 km dróg wraz z pobocznymi samorząd województwa łódzkiego dostał 66 milionów złotych

- W przeważającej części są to pieniądze na infrastrukturę drogową, ale też na żłobki, przedszkola, obiekty sportowe, rozwój oświaty, wodociągi, kanalizację, oczyszczalnie ścieków - mówił wojewoda łódzki Tobiasz Bocheński na konferencji, podczas której przedstawił profity płynące dla samorządów.

Łódzkie na dobrej drodze

Zbigniew Ziemia,
wicemarszałek
Województwa Łódzkiego

- Rok 2021 był pełen niespodziewanych sytuacji, a także nowych wyzwań. Skupiliśmy się na dostępie do wiedzy i możliwości podniesienia kwalifikacji mieszkańców naszego województwa. Dlatego wspólnie z Polską Grupą Energetyczną otworzyliśmy Centrum Rozwoju Kompetencji w Rogowcu, czyli szkołę zawodów przyszłości, w której wiedzę zdobywa nie tylko młodzież, ale także osoby od lat obecne na rynku pracy. Stworzyliśmy nowoczesne instytucje służące wsparciu jednostek oświatowych - centra rozwoju edukacji, które powstały w Piotrkowie Trybunalskim, Łodzi, Skierniewicach, Sieradzu i Zgierzu. Centra te, poprzez połączenie ośrodków doskonalenia nauczycieli z bibliotekami pedagogicznymi, zwiększyły możliwości doskonalenia warsztatu pracy, poszukiwania inspiracji, podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli, jak i uzyskania realnych efektów poprzez optymalizację realizowanych zadań. Rok 2021 jeszcze bardziej przybliżył nas do nowych technologii. W związku z ograniczaniem kontaktów, coraz więcej wydarzeń kulturalnych przeniosło się do internetu. Odpowiadając na te potrzeby, zdecydowaliśmy się uruchomić portal streamingowy „Drzwi do Kultury”. Projekt zakłada stworzenie i uru-

chomienie strony umożliwiającej udostępnianie treści multimedialnych instytucji kultury województwa łódzkiego w postaci transmisji na żywo czy oglądanie materiałów na życzenie. W zakresie polityki społecznej nowością był konkurs „Samorząd Przyjazny Rodzinie”, w ramach którego udzieliliśmy wsparcia finansowego samorządom gmin, miast i powiatów na zadania z zakresu budowania i utrwalania relacji społecznych. Nie zapominajmy o Samodzielnym Szpitalu Wojewódzkim im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim, który dzięki wsparciu samorządu województwa łódzkiego zyskał nowy sprzęt medyczny i techniczny, w tym najnowocześniejszy tomograf komputerowy, a także nowe windy czy dodatkowe miejsca parkingowe. Planując działania na najbliższe 12 miesięcy, z nadzieją patrzę na rok 2022. Koniec roku był okresem analiz i wyciągania wniosków, ale także perspektywą na nowy początek.

Piotr Adamczyk,
wicemarszałek
Województwa Łódzkiego

- Mijający rok, podobnie jak poprzedni, to przede wszystkim walka z pandemią, ale także konsultacje w sprawie nowego podziału środków unijnych na lata 2021-2027, realizacja projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego oraz pomoc dla biznesu za pośrednictwem Centrum Obsługi Przedsiębiorcy. Od 2020 r. zarząd województwa łódzkiego przekazał blisko 200 mln zł na walkę z koronawirusem. Większość tej kwoty pochodzi z funduszy unijnych, ale także z budżetu państwa i środków własnych. Lwia część pieniędzy została wydana na sprzęt służący do leczenia chorych: tomografy, kardiomonitoring, aparaty do tlenoterapii, indywidualne środki ochrony. Ważnym elementem walki z pandemią jest także zainicjowany w zeszłym roku program „Łódzkie Centrum Postcovidowe”, który realizujemy przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w partnerstwie z innymi placówkami medycznymi. Myślę, że skutecznie dbamy o zdrowie mieszkańców regionu w tym trudnym czasie. Dodam, że 2021 roku zostaliśmy nagrodzeni certyfikatem „Samorząd Promujący Zdrowie” za programy wykrywania nowotworów płuc, szczepień przeciwko grypie sezonowej czy kompleksowej ochrony zdrowia prokreacyjnego. W 2021 roku zakończyła się reali-

zacja 76 projektów dofinansowanych w latach poprzednich ze środków unijnych na kwotę blisko 419 milionów złotych. Unia Europejska przekazała ponad 240 mln zł. Były to projekty dotyczące m.in. termomodernizacji czy wsparcia dla turystyki. W zeszłym roku podpisaliśmy 81 umów na realizację kolejnych, które dotyczyły również kultury, budowy sieci wodno-kanalizacyjnych, opieki społecznej. Opiewały one na 704 mln zł, w tym dofinansowanie z Unii to ponad 437 mln zł. Centrum Obsługi Przedsiębiorcy, które służy wsparciu naszego biznesu, w 2021 r. rozstrzygnęło szereg konkursów dla małych i średnich przedsiębiorców, między innymi dotkniętych skutkami epidemii. Podpisanych zostało 209 umów o wartości ponad 148 mln zł. W ramach dotacji na kapitał obrotowy COP dofinansowało aż 1892 projekty kwotą ponad 57 mln zł. Centrum wspierało także przedsiębiorców, ułatwiając realizację projektów unijnych dzięki szkoleniom, do c i e r a j a c do ponad 18 tysięcy osób.

Wizja rozwoju naszego regionu na najbliższe dziesięciolecie

To było jedno z najważniejszych wydarzeń 2021 roku. W maju Sejmik przyjął Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Zdecydowaną większością głosów. "Za" było 21 radnych, czyli nie tylko koalicja rządząca regionem, ale także część opozycji.

Tak duże poparcie dla strategii to z pewnością wynik szeroko zakrojonych konsultacji społecznych i otwarcia zarządu województwa na propozycje zgłoszone podczas nich. Do dyskusji marszałek Grzegorz Schreiber zaprosił mieszkańców całego regionu: samorządowców, ekspertów do spraw rozwoju regionalnego, przedsiębiorców, społeczników z organizacji pozarządowych. Jeśli tylko pozwalała na to sytuacja epidemiczna, marszałek wraz z urzędnikami wyruszyli w teren, żeby przedstawić założenia Strategii.

W efekcie powstała kompleksowa wizja rozwoju, zawierająca cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia. To program przedsięwzięć, których efektem będzie podniesienie jakości życia mieszkańców województwa. W dokumencie wskazane zostały trzy strategiczne cele:

nowoczesna i konkurencyjna gospodarka, obywatelskie społeczeństwo równych szans, atrakcyjna i dostępna przestrzeń. Wskazano też jeden cel horyzontalny: efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region. Celom strategicznym przypisane zostały cele operacyjne, które pomogą realizować wizję rozwoju. Jednym ze sposobów budowania konkurencyj-

W spotkaniach brali udział lokalni samorządowcy, przedsiębiorcy, działacze organizacji samorządowych, mieszkańcy

korzystanie potencjału badawczego i stawianie na rozwój innowacyjności. Dla małych i średnich przedsiębiorstw przewidziano szeroki pakiet działań, zwiększających konkurencyjność. Istotny nacisk został położony na współpracę przedsiębiorstw i świata nauki. Zaplanowane jest również zwiększenie kompetencji pracowników dzięki wykorzystaniu potencjału uczelni oraz upowszechnieniu kształcenia zawodowego.

Wspierane będą również rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze, które pozostaną ważnym sektorem gospodarki województwa łódzkiego, gwarantującym wysoką jakość produktów rolno-spożywczych.

W Strategii wskazano na konieczność zwiększenia oferty kulturalnej, a także wsparcie sportu,

nie tożsamości regionalnej i lokalnej. Cele w sferze przestrzennej zostały potraktowane bardzo szeroko. Rozwojowi ma służyć zwiększenie dostępności transportowej, w tym włączenie regionu do systemu szybkich połączeń kolejowych oraz rozszerzenie i uatrakcyjnianie oferty transportu kolejowego i autobusowego. Równie ważne będą adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości środowiska, ochrona i kształtowanie krajobrazu, w tym tworzenie i wzbogacanie przestrzeni publicznych o atrakcyjne tereny zieleni, np. ogrody i parki służące do rodzinnego oraz aktywnego wypoczynku.

Z pełnym tekstem strategii można się zapoznać na stronie www.strategia.lodzkie.pl.

JG

Uczniowie chwala szkołę zawodów przyszłości

W Centrum Rozwoju Kompetencji, które zostało stworzone w zeszłym roku w Rogowcu koło Bełchatowa, dobiega właśnie końca pierwszy semestr nauki. Słuchacze są zadowoleni z poziomu i warunków kształcenia.

Przyznam, że nie spodziewałem się, że CRK będzie działało z takim rozmachem - mówi pan Arkadiusz, uczestnik kursu na kierunku związanym z odnawialnymi źródłami energii.

Centrum Rozwoju Kompetencji jest wspólnym projektem samorządu województwa łódzkiego i PGE Polskiej Grupy Energetycznej. Województwo zabezpieczyło w budżecie milion złotych na organizację szkoły, w tym wyposażenie sal. PGE przekazała i wyremontowała budynek. Inspiracją do powstania szkoły jest konieczność transformacji energetycznej regionu bełchatowskiego.

- Zrobiliśmy wspólnie pierwszy, bardzo ważny krok w transformacji okręgu bełchatowskiego w Do-

linę Krzemową - mówi marszałek Grzegorz Schreiber podczas uroczystego otwarcia CRK we wrześniu 2021 roku.

Zajęcia prowadzone są na pięciu kierunkach. Największym zainteresowaniem cieszą się kursy na kierunku technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. Chętnych było tak dużo, że trzeba było podzielić ich na trzy grupy. W sumie jest to 75 osób. Sporym zainteresowaniem cieszą się też kierunki technik automatyk i technik programista.

Do dyspozycji słuchaczy jest pięć nowoczesnych sal szkoleniowych, w tym jedna pracownia odnawialnych źródeł energii (OZE), wyposażona w sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz kompleksowo wyposażona

sala komputerowa. Szkolenia i kursy prowadzą świetni specjaliści - praktycy.

- Podejście kadry jest bardzo profesjonalne - opowiada pan Arkadiusz. - Wyposażenie poszczególnych pracowni jest na najwyższym poziomie. Jestem przekonany, że z umiejętnościami, które tu zdobędziemy, nikt nie będzie miał problemu ze znalezieniem pracy.

Jak mówi Tomasz Piotrowski, dyrektor CRK, przed szkołą otwierają się kolejne perspektywy. Złożony został projekt do Europejskiego Funduszu Społecznego. Dotyczy on zdobywania nowych kwalifikacji przez osoby, które utraciły pracę lub utracą ją w najbliższym czasie.

ED

Słuchacze CRK zdobywają nowe kompetencje w doskonałych warunkach

lotCRK

Prawie 2,3 miliarda euro dla województwa łódzkiego

2 mld 292 mln euro
otrzyma województwo łódzkie
w nowej perspektywie finansowej
Unii Europejskiej

36 mln euro
o tyle będzie większa pula środków
dla naszego regionu w porównaniu
z poprzednią perspektywą
na lata 2014 - 2020

Dodatkowe pieniądze dla regionu to wynik negocjacji marszałka Grzegorz Schreibera z wiceministrem Waldemarem Budą

Nasz region otrzyma z Unii Europejskiej o 36 milionów euro więcej niż w poprzedniej perspektywie finansowej. Po negocjacjach marszałka Grzegorz Schreibera Łódzkie otrzymało dodatkowe 661,2 mln euro w ramach kontraktu programowego.

Negocjacje wiceministra Waldemara Budy z przedstawicielami wszystkich województw o podziale funduszy unijnych na lata 2021-2027 na programy regionalne trwały od początku marca. 23 czerwca minister Buda przedstawił efekty tych rozmów, czyli zasady podziału 7,1 mld euro rezerwy programowej. Negocjacje, które prowadził marszałek Grzegorz Schreiber, były bardzo korzystne dla naszego regionu. Łódzkie otrzyma w ramach kontraktu programowego dodatkowo 661,2 mln euro. W sumie z funduszy unijnych otrzymamy aż 2 mld 292 mln euro. To o 36 milionów euro więcej niż w poprzedniej perspektywie finansowej.

- To świetna wiadomość, zważywszy, że w nadchodzącej perspektywie unijnej było 10 procent mniej środ-

ków w puli krajowej – mówił marszałek Grzegorz Schreiber.

Podobnie jak w latach 2014-2020, również w nowej perspektywie unijnej 60 procent funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym, 40 proc. otrzymają programy regionalne zarządzane przez marszałków województw. 75 procent tych środków zostało podzielonych wcześniej, 25 procent przeznaczono na rezerwę programową do podziału w czasie negocjacji kontraktów programowych. Jak podkreślał wiceminister Buda, kluczowe w negocjacjach było przygotowanie i zgłoszenie przez marszałka dobrych projektów rozwojowych. Łódzkie zajęło trzecie - po śląskim i małopolskim - pod względem wysokości środków przyznanych w nowej perspektywie unijnej.

AA

Łódzkie na dobrej drodze

Robert Baryła,
członek Zarządu
Województwa Łódzkiego

- To już dwa lata, odkąd wszyscy stanęliśmy przed trudnym wyzwaniem, jakim jest pandemia koronawirusa. Ma ona ogromny wpływ na nasze życie prywatne i zawodowe. Drżymy o zdrowie i życie, a jednym z najważniejszych zagrożeń jest także utrata pracy. Jednak dzięki wsparciu z poszczególnych tarcz antykryzysowych, uruchomionych w celu przeciwdziałania skutkom epidemii, udało się uratować tysiące miejsc pracy w naszym województwie. Jest to jeden z sukcesów zeszłego, pandemicznego roku. W październiku 2021 r. stopa bezrobocia wyniosła 5,8 procent i była niższa w porównaniu z październikiem roku 2020. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 4,5 tysiąca, do poziomu 62,3 tys. osób. Było to możliwe dzięki różnym formom przeciwdziałania bezrobociu. Oprócz tarcz antykryzysowych były to na przykład staże, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, programy aktywizacji zawodowej. Powiatowe urzędy pracy, dysponujące środkami z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, wsparły kształcenie ustawiczne 5.195 pracowników i pracodawców z naszego regionu. Rynek pracy staraliśmy się również ożywiać w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Od początku 2021 roku wsparliśmy różne, dedykowane temu projekty kwotą blisko

310 mln zł. 26 mln zł przekazaliśmy na pomoc w powrocie na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi w wieku do lat trzech. Wsparliśmy 35 takich projektów, głównie tworzenie żłobków. W podlegającym mi Departamencie Europejskiego Funduszu Społecznego powstał pierwszy w Polsce regionalny program zdrowotny dotyczący rehabilitacji po COVID-19. Wspieraliśmy też edukację. Jednym z ważniejszych dofinansowanych projektów jest program stypendialny szkół prowadzących kształcenie zawodowe przeznaczony dla zdolnych uczniów. W 2021 roku było to ponad 3 mln zł na stypendia dla 800 uczniów. Około 59 mln zł przekazaliśmy na kształcenie zawodowe, około 31 mln zł na kształcenie ogólne, około 10 mln zł na edukację przedszkolną i tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Około 6,7 mln zł wyniosło wsparcie kształcenia osób dorosłych. Mimo pandemii był to dobry rok.

Andrzej Górczyński,
członek Zarządu
Województwa Łódzkiego

- Mimo że rok 2021 był naznaczony ogólnoswiatową pandemią, samorząd województwa zrealizował wiele ważnych projektów i przedsięwzięć. Każdego roku przeznaczamy pieniądze na budowę dróg dojazdowych do pól. Zarząd województwa przyznał dofinansowanie ponad 150 takim inwestycjom. Przekazaliśmy ponad 21 mln, za które wybudowano 140 km dróg. Nowoczesny sprzęt rolniczy wymaga szerokiej i utwardzonej drogi, dlatego te pieniądze są tak ważnym źródłem finansowania na obszarach wiejskich. Pamiętajmy też, że z dróg dojazdowych do pól korzystają dzieci dojeżdżające do szkół. Pomoc dla wsi to także program „Sołectwo na plus”. To pieniądze dla najmniejszych jednostek samorządu, dotacje dla małych projektów w sołectwach. Na granty przeznaczyliśmy 6 mln zł, wsparcie otrzymały aż 602 projekty. Wspieraliśmy także inwestycje w targowiska lub obiekty przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów. Dotacje uzyskało 9 podmiotów na kwotę ponad 7 mln zł. Dofinansowaliśmy także inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową, pieniądze otrzymały 74 podmioty, a łączna kwota pomocy to prawie 74 mln zł. W 2021 roku spółki wodne złożyły 65 wniosków o dotacje na wykonanie konserwacji rowów. Do podziału zakwalifikowano 64 wnioski o łącznej wartości

2 mln zł. Ważny dokument dotyczący polityki ekologicznej uchwalił Sejmik WŁ. To „Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019 – 2025 z uwzględnieniem lat 2026 – 2031”, który zawiera analizę aktualnego stanu, prognozę dotyczącą wytwarzania odpadów, a także cele i kierunki działań na najbliższe lata. W planie wskazano potrzebę budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji zagospodarowania odpadami. Widzimy też potencjał gospodarstw agroturystycznych z Łódzkiego, które gwarantują mieszkańcom ciszę, spokój, kontakt z naturą. Docenieniem ich roli było rozstrzygnięcie drugiej edycji konkursu „Weekend na wsi”. Z 52 zgłoszeń nagrodziliśmy 9 laureatów, którzy otrzymali nagrody finansowe, łącznie 36 tys. zł. Bliski jest mi też projekt „Owoce Pamięci”, w ramach którego posadzono ponad 3000 drzew w 40 sadach na terenach województwa. Powstał także album „Sady tradycyjne” i folder edukacyjny.

Dobry rok dla pasażerów pociągów

Nowe połączenia, modernizacja torów kolejowych, budowa przystanków, modernizacja dworców. Rok 2021 był kolejnym, w którym zniknęło wiele białych plam na komunikacyjnej mapie naszego regionu.

Dzięki wyremontowanym torom trasę z Sieradza do Łodzi można pokonać w pół godziny

Od marca 2021 roku trasę z Łodzi do Sieradza część pociągów pokonuje zaledwie w 40 minut. Stało się to możliwe dzięki remontowi torów. Na stacjach i przystankach między Łodzią a Zduńską Wolą podróżni korzystają z nowych peronów, w Pabianicach, Łasku i Zduńskiej Woli również z bezpiecznych przejść podziemnych.

Ambitne są także plany na najbliższą przyszłość. Do końca 2023 roku pasażerowie doczekają się kilku ważnych inwestycji, które wpłyną na komfort podróżowania. Zmodernizowany zostanie zabytkowy dworzec w Zduńskiej Woli. Wokół niego powstaną nowe miejsca parkingowe, przebudowane zostaną chodniki,

powstaną nowe miejsca postojowe dla autobusów. W Pabianicach powstanie nowy przystanek Pabianice-Północ przy przejeździe kolejowym w ciągu drogi krajowej nr 71. Wybudowane zostaną dwa perony, a w pobliżu (przy ul. Karniszewickiej) miejsca postojowe dla samochodów osobowych, nowe chodniki oraz wiata rowerowa. Dworce w Strykowie i Głownie zostaną rozbudowane o kładki z windami dla niepełnosprawnych. PKP PLK zrealizują te inwestycje dzięki dofinansowaniu przyznanemu przez Zarząd Województwa Łódzkiego w ramach RPO WŁ. Wartość projektu to 50 mln 221 tys. zł, dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Roz-

woju Regionalnego wyniosło 30 mln 771 tys. zł, 3 mln 648 tys. zł to wkład budżetu państwa.

W Łodzi pasażerowie zyskali nowe stacje: Łódź Radogoszcz Wschód, Łódź Andrzejów Szosa, Łódź Retkinia i Łódź Warszawska.

- Dzięki temu mamy wreszcie klasyczną pętlę wokół Łodzi, takie małe metro łódzkie. Oczywiście, kluczowy będzie tunel, na który wszyscy czekamy - mówi Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego.

Rok 2021 był także przełomowy dla pasażerów podróżujących trasą z Łodzi do Ozorkowa. W grudniu zakończył się remont torów na linii Zgierz - Ozorków. Teraz kursuje na tej trasie więcej pociągów i jeżdżą one z prędkością do 120 km/godz., dwa razy szybciej niż przed remontem. Koszt robót sięgnął blisko pół miliarda złotych. 172 miliony pochodziły RPO WŁ. Przejazd z Łodzi do Ozorkowa skrócił się o 10 minut, co na półgodzinnej trasie ma wymierne znaczenie. Dzięki remontowi torowiska i dodatkowej mijance w Zgierzu na ten odcinek wróciły pociągi Intercity. Teraz kursuje tu 30 pociągów Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, z czego sześć do i z Włocławka, oraz 12 pociągów Intercity. W planach jest budowa nowych przystanków

W 2021 roku łódzianie zyskali cztery nowe stacje kolejowe: Łódź Radogoszcz Wschód, Łódź Andrzejów Szosa, Łódź Retkinia i Łódź Warszawska

kolejowych na linii Łódź-Kutno – w Rudunkach i Jedliczach.

Również w grudniu, po 12 latach, przywrócona została linia kolejowa nr 25 pomiędzy Tomaszowem Mazowieckim w Łódzkiem a Skarżyskiem-Kamienną w województwie świętokrzyskim. W symboliczny pierwszy kurs wyruszyli między innymi marszałkowie obu województw Grzegorz Schreiber i Andrzej Bętkowski. To dzięki ich współpracy udało się przy-

wrócić tę trasę w ramach walki rządu Zjednoczonej Prawicy z wykluczeniem komunikacyjnym.

- Nie poprzestaniemy na tym. Chcemy stworzyć dla mieszkańców jak najszerzą ofertę z sąsiednimi województwami, dlatego uruchamiamy również połączenia do Ostrowa Wielkopolskiego, Poznania, Włocławka, Radomia - mówi marszałek Grzegorz Schreiber.

AA, JG, BG

Kolej zasilana w oparciu o odnawialne źródła energii

W województwie łódzkim to już nie plany, a rzeczywistość. Wszystko dzięki wieloletniej umowie na dostawy energii trakcyjnej z odnawialnych źródeł podpisanej na początku stycznia w ramach programu Zielona Kolej pomiędzy Łódzką Koleją Aglomeracyjną PKP Energetyka.

ŁKA jest pierwszym przewoźnikiem w Polsce, który podpisał kontrakt gwarantujący dostawy energii pochodzącej ze słońca i wiatru. W 2022 roku będzie to co najmniej 30 procent, ale już w roku 2028 100 proc. Umowa obowiązuje przez 7 lat, z możliwością przedłużenia o kolejne 3, a jej łączna przewidywana wartość wynosi ponad 362 mln zł.

Województwo łódzkie wjechało w 2022 r. na zielonej energii.

I, co warto podkreślić - bez podwyżek cen biletów na przejazdy Łódzka Kolej Aglomeracyjną.

Obowiązująca od początku roku umowa zawarta pomiędzy ŁKA a PKP Energetyka to kamień milowy w realizacji programu Zielona Kolej, zakładającego przejście całego transportu kolejowego w Polsce na zasilanie energią trakcyjną z elektrowni solarnych i wiatrowych.

W grudniu, po 12 latach przerwy, przywrócone zostało połączenie kolejowe między Tomaszowem Mazowieckim a Skarżyskiem Kamienną w województwie świętokrzyskim. Stało się to dzięki staraniom i współpracy marszałków Grzegorza Schreibera i Andrzeja Bętkowskiego

Remont zakończony po dekadzie

Tak się rozwija nasz region

Paweł Sałek
radny Sejmiku
Województwa Łódzkiego

- Rok 2021 należy podsumowywać przez pryzmat pandemii i nie był to łatwy okres dla działalności samorządów województwa łódzkiego i dla Urzędu Marszałkowskiego. Mimo tych trudnych okoliczności udało się zrealizować wiele inwestycji z budżetu samorządu województwa. W subregionie skierniewicko-rawskim do najważniejszych w mojej opinii należy przekazanie bardzo dużych środków finansowych dla szpitala w Skierniewicach. W zakresie walki z Covid-19, ale przede wszystkim jako dofinansowanie przebudowy bloku operacyjnego czy termomodernizacji budynku szpitala. Warto odnotować, że dla Skierniewic, a w szczególności dla Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach istotną inwestycją było oddanie do użytku Centrum Przetwórstwa Produktów Ogrodniczych. To poważne wzmocnienie potencjału naukowego w stolicy nauk ogrodniczych, jaką są Skierniewice. Ważną inicjatywą było również przekazanie środków dla sołectw w ramach programu „Sołectwo na plus”. To pieniądze, które wzmocniły aktywność społeczności lokalnych w sołectwach. Dobrym przykładem tej inicjatywy jest np. realizacja pasieki sołectkiej w Sołectwie Maków Kolonia w powiecie skierniewickim. Cieszę się, że Urząd Marszałkowski dostrzega również potrzebę inwestycji w renowację zabytków i kolejne środki są przekazywane na remonty obiektów sakralnych, ale również zabytków techniki, jak choćby parowozownia w Skierniewicach. Samorząd województwa pamięta również o najmłodszych, czego przykładem są inwestycje w przedszkola dwujęzyczne czy żłobki, np. w Makowie.

Dla mieszkańców powiatu skierniewickiego, ale i całego regionu, było to jedno z najważniejszych wydarzeń 2021 roku. W szpitalu wojewódzkim w Skierniewicach po trwającym wiele lat remoncie w końcu został oddany do użytku blok operacyjny.

Centralny blok operacyjny w skierniewickim szpitalu jest nowoczesny i świetnie wyposażony

Centralny blok operacyjny to trzy nowoczesne sale operacyjne, które zostały oddane do użytku po gruntownym remoncie i modernizacji. Inwestycja kosztowała ponad 14 milionów złotych. Trwała ponad dekadę. Przyspieszyła dopiero w ostatnich dwóch latach dzięki dotacjom z Urzędu Marszałkowskiego.

W nowych, dobrze wyposażonych salach operują lekarze ze wszystkich szpitalnych oddziałów. To oznacza, że pacjenci krócej czekają na opera-

cje i nie muszą szukać pomocy gdzie indziej.

Szpital wojewódzki w Skierniewicach należy do największych w regionie. Posiada 239 łóżek. Placówka obsługuje nie tylko Skierniewice i powiat skierniewicki. Leczeni są tu również mieszkańcy powiatów rawskiego, łowickiego, nawet kutnowskiego. Na dokończenie remontu bloku operacyjnego w skierniewickim szpitalu Zarząd Województwa Łódzkiego przekazał 1,5 mln zł.

W takich warunkach odbywały się zabiegi przed modernizacją bloku operacyjnego

Bawiliśmy się i rozmawialiśmy o p

Lato i wczesna jesień 2021 roku były wypełnione atrakcjami. Z piknikami rodz... z funduszami europejskimi" odwiedziliśmy prawie wszystkie powiaty naszego

Rodzinne festyny zawitały do powiatów naszego regionu z inicjatywą marszałka województwa łódzkiego Grzegorza Schreibera. Na dzieci czekały m.in. strefa zabaw, konkursy z nagrodami, zabawa z DJ-em. Dla dorosłych przygotowano konsultacje i spotkania z beneficjentami funduszy europejskich. Każdy mógł się dowiedzieć, jak pozyskać dofinansowanie czy założyć i rozwi-

jać firmę. Na scenie prezentowały się lokalne zespoły dziecięce i ludowe. Były stoiska, gdzie można było dowiedzieć się wszystkiego o ofercie Urzędu Marszałkowskiego i podległych mu teatrów, domu kultury, filharmonii, czy Wytwórni Filmów Oświatowych. Prezentowały się też służby mundurowe i inne instytucje z Łódzkiego. Całość została okraszona daniami z najwyższej półki

przygotowanymi i serwowanymi przez lokalne koła gospodyń wiejskich. Spośród specjalów wybierany był ten najsmaczniejszy w każdym powiecie.

Pikniki były też okazją do wręczenia grantów sołeckich. W zeszłym roku samorząd województwa łódzkiego przeznaczył na nie 6 milionów złotych - najwięcej ze wszystkich dotychczasowych edycji.

„Porozmawiamy w Łódzkiem” to cykl, w ramach którego mieszkańcy województwa i samorządowcy mieli okazję zapoznać się z ważnym dokumentem, jakim jest Strategia Województwa Łódzkiego. Jej przyjęcie poprzedziły szeroko zakrojone konsultacje społeczne. Spotkania zostały wznowione po przerwie wymuszonej koronawirusem. Dyrektorzy Urzędu Marszałkowskiego i przedstawiciele

instytucji podległych samorządowi województwa przybliżyli m.in. aktualne i planowane konkursy unijne, realizowane programy wsparcia, możliwość pozyskania grantów. Podczas spotkań wręczane były symboliczne czekiki z dofinansowaniami na remonty lokalnych zabytków i inwestycje w infrastrukturę sportową.

Tak prezentowały się dzieci podczas występów na pikniku w Skierniewicach

Paradyż. Poczęstunek kół gospodyń wiejskich

Piknik w Twardej. Pyszności przygotowane przez KGW Twarda

czystości naszego województwa

innymi województwa łódzkiego oraz piknikami rodzinnymi „Lato w regionie”. Imprezom towarzyszył cykl spotkań „Porozmawiajmy w Łódzkiem”.

arda w powiecie tomaszowskim. Dotacje na inwestycje infrastrukturę sportową wręczyli wicemarszałek Ignacy Ziemia oraz radny Sejmiku Janusz Ciesielski - (w środku)

Skierniewice. Sołtysi odbierają granty sołeckie

Brzeziny. Podczas spotkania z cyklu „Porozmawiajmy w Łódzkiem” czeka z dotacjami na renowację zabytków wręczał wicemarszałek Piotr Adamczyk

Paradyż. Występ lokalnego zespołu dziecięcego

dzieci między innymi mogły malować w plenerze

O podsumowanie roku 2021 poprosiliśmy radnych Sejmiku Województwa Łódzkiego

- To był dobry czas dla naszego regionu - ocenia radny Janusz Ciesielski. - Cieszy zwłaszcza zakończenie przebudowy drogi wojewódzkiej 713 między Kurowicami i Ujazdem. Z niecierpliwością czekam teraz na koniec rozbudowy drogi wojewódzkiej 713 na terenie Tomaszowa Mazowieckiego. Ważne były także inwestycje związane z infrastrukturą kolejową, m.in. przywrócenie połączeń pasażerskich między Skarży-

skiem Kamienną a Tomaszowem Mazowieckim przez Końskie i Opoczno. Dla wielu miejscowości to jak otwarcie okna na świat. Nie wolno też przeczyć wielomilionowych nakładów na inwestycje oświatowe, np. oddanie do użytku Centrum Kształcenia Zawodowego przy ZSP nr 3 w Tomaszowie, czy na opiekę społeczną, np. rozbudowę Domu Pomocy Społecznej w Drzewicy. Potężne środki przeznaczone zostały na wsparcie szpitali w Opocznie, Tomaszowie Mazowieckim, Skierniewicach, Rawie Mazowieckiej. Dzięki dofinanso-

waniom ze środków unijnych przyznanych przez Urząd Marszałkowski wiele gmin będzie mogło realizować inwestycje związane z gospodarką ściekową czy niskoemisyjną, a rządowe fundusze pozwolą na realizację ważnych przedsięwzięć, których samorządy nie byłyby w stanie samodzielnie sfinansować. Warto również podkreślić duże wsparcie dla naszych kół gospodyń wiejskich i instytucji związanych z rozwojem wsi, zwłaszcza rolnictwa. Jestem przekonany, że na efekty tych działań nie będziemy musieli długo czekać.

Droga szeroka i bezpieczna

Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 713, łączącej Łódź z Tomaszowem Mazowieckim i Opoczmem, była jedną z najważniejszych inwestycji zeszłego roku.

Tak z lotu ptaka wygląda fragment wyremontowanej drogi wojewódzkiej nr 713

foto: PW

Na ten moment mieszkańcy powiatów tomaszowskiego i opoczyńskiego czekali od lat. W zeszłym roku zakończyła się przebudowa drogi wojewódzkiej nr 713 na liczącym 18,5 km odcinku między Kurowicami a Ujazdem. Nowa trasa jest gładka jak stół i bezpieczna - zarówno dla kierowców, jak i dla rowerzystów i pieszych. Zupełną nowością jest to, że na części przebudowanego odcinka została ułożona nawierzchnia betonowa. Jeśli się sprawdzi, beton może być częściej wykorzystywanym materiałem na drogach budowanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi.

Droga wojewódzka 713 łącząca Łódź z Tomaszowem Mazowieckim i Opoczmem to jedna z najruchliwszych tras tej klasy w Łódzkiem.

Szacuje się, że dziennie przejeżdża nią około 11 tysięcy pojazdów. I to nie tylko aut osobowy bo DW 713 stanowi również dojazd do wielu dużych zakładów przemysłowych w tym regionie. W ramach prac, które toczyły się między Kurowicami a Ujazdem, jezdnia została poszerzona do 7 metrów. Przebudowano 19 skrzyżowań z drogami gminnymi i powiatowymi, „wyprostowano” niebezpieczne zakręty między Kurowicami i Karpinem. Co bardzo istotne, wzdłuż przebudowywanego odcinka powstało 13,9 km chodników z dopuszczeniem ruchu rowerowego. Do tego zatoki autobusowe, azyły dla pieszych, oświetlenie.

Remont został dofinansowany z Regionalnego Programu Opera-

cyjnego Województwa Łódzkiego. Całkowity koszt inwestycji wyniósł blisko 78 mln złotych, z czego prawie 65 mln zł to środki pozyskane w ramach funduszy europejskich, a niemal 8 mln zł stanowi dofinansowanie z budżetu państwa

- Rok 2021 w ogóle był bardzo bogaty dla mieszkańców powiatów tomaszowskiego, opoczyńskiego, rawskiego i skierniewickiego – mówi Ewa Wendrowska, radna Sejmiku Województwa Łódzkiego. - Przebudowa drogi 713 Kurowice-Ujazd poprawiła bezpieczeństwo i komfort jazdy. Kontynuowany jest remont przejścia przez Tomaszów Mazowiecki, rondo im. Dmowskiego jest już gotowe, przejście przez tory na ul. Białobrzeskiej i most na Pilicy również. Zakończono także remont

drogi 726 w Liciężnej oraz w gminie Rawa Mazowiecka. Praktycznie wszystkie gminy z wymienionych powiatów otrzymały dofinansowanie na drogi dojazdowe do pól. Hojne wsparcie zostało przekazane samorządom w ramach rozbudowy infrastruktury sportowej. Wybudowano m.in. boiska w Czerniewicach, Ujeździe, Białaczowie, Sadkowicach, Paradyżu, Makowie, trybuny w Lipcach Reymontowskich, skatepark w miejscowości Nowy Glinnik, zjeżdźalnie z igelitu w Rzeczycy. Wyremontowane zostały sale gimnastyczne w Głuchowie i w I LO w Opocznie. Nie zapominamy również o naszej historii i tradycji. Wiele zabytków otrzymało szansę na nowe życie, m.in. w Tomaszowie kościół św. Trójcy, sanktuaria

w Poświętnem i Smardzewicach, kościoły w Lubochni, Będkowie, Regnowie, Łaznowie, Krzemienicy, Janisławicach, Żarnowie, Makowie, Jeruzalu, czy parowozownia w Skierniewicach i obiekty dworsko-pałacowe w Białej Rawskiej i Drzewicy. W 2021 roku pojawiły się też nowe programy dla gmin, takie jak dotacje na małą architekturę, z których skorzystały gminy Czerniewice, Kowiesy, Poświętne, Rawa Mazowiecka, Biała Rawska, Maków i Skierniewice. Były też projekty wspierające rodzinę, szczególnie ważne w czasie wracania do „normalności” po Covid-19. Zwycięskie gminy to m.in. Lubochnia i Sulejów. Warto też wspomnieć o nowych połączeniach autobusowych w regionie i nowych kursach pociągów ŁKA.

Inwestycje w rozwój turystyki

Dzięki wsparciu samorządu województwa Łódzkie staje się coraz bardziej atrakcyjne turystycznie, a mieszkańcy zyskują miejsca do wypoczynku. W 2021 roku Zarząd Województwa Łódzkiego dwukrotnie zwiększył pulę pieniędzy przeznaczonych na dofinansowanie inwestycji w obiekty rekreacyjne w ramach konkursu „Rozwój gospodarki turystycznej”.

W Lisowicach zbudowane zostały drewniane pomosty przez zalew oraz wzdłuż zalewu

Lisowice - leżące niespełna 30 km od Łodzi i 1,5 kilometra od Kuluszek, są pięknie położone, w ciągu rzeki Mrogi. Jest tam woda, las i spokój. Jeszcze niedawno zalew w Lisowicach był dzikim, zaniedbanym, niebezpiecznym kąpieliskiem. W zeszłym roku mieszkańcy województwa zyskali tu nowe miejsce do spędzania wolnego czasu.

Na zagospodarowanie tego terenu gmina Kuluszki otrzymała dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego w ramach konkursu „Rozwój gospodarki turystycznej”. Wartość

całej inwestycji oszacowana została na ponad 10 milionów zł. Dotacja unijna wyniosła prawie 6,5 mln zł. Wybudowane zostały alejki spacerowe i rowerowe. Powstały drewniane pomosty przez zalew oraz wzdłuż zalewu, kładka dla pieszych i rowerzystów przez rzekę Mrogę, wiaty na ogniska, prysznice. Do użytku oddano plażę, która ma 7 tys. metrów kwadratowych, kąpielisko oraz dwa baseny. Inne nowe atrakcje to park linowy i tor dla amatorów ślizgania się po wodzie na wakeboardach. Zbudowane zostały: budynek restauracji oraz gmach, który będzie sta-

nowił zaplecze dla korzystających z wakeboardu.

Konkurs „Rozwój gospodarki turystycznej” cieszył się w zeszłym roku dużym powodzeniem. Wpłynęło ponad 40 wniosków o dofinansowanie, z czego połowa została dobrze oceniona. W tej sytuacji Zarząd Województwa Łódzkiego zdecydował się dwukrotnie zwiększyć planowaną wstępnie pulę pieniędzy unijnych przeznaczonych na dotacje. Do dofinansowania wyłonionych zostało osiem projektów przygotowanych przez samorządy i przedsiębiorców. Wsparcie sięgnęło 36,6 mln zł. JG

Dotacje otrzymały także:

Termy Uniejów – 7,2 mln zł na rozbudowę basenów termalnych

Spółka Turystyka Patyki – 2,7 mln zł na budowę kompleksu turystycznego Patyki w Żelowie

Miasto Radomsko – 7,5 mln zł na stworzenie przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej „Glinianki”

Sieradzkie Kruszywa Mineralne – 4,1 mln zł na budowę 10 domków letniskowych w Ostrowie Warckim

36,6 mln zł
wyniosła w zeszłym roku pula
na dotacje w konkursie
„Rozwój gospodarki turystycznej”

Nad zalewem w Lisowicach powstała plaża o powierzchni 7 tys. mkw. Otoczona jest chodnikiem i ścieżką rowerową

Łódzkie ogrodem Polski

Ogród Danuty Szopy zwyciężył w kategorii „ładne kwiatki”, czyli ogród kwiatowy

fot. Materiały prywatne

Lawenda, azalie i rododendrony królują w ogrodach mieszkańców województwa łódzkiego, a kompozycje, które są z nich tworzone, zachwycają. W listopadzie został rozstrzygnięty konkurs na najpiękniejsze ogródki i balkony w naszym regionie.

- Chcemy, aby województwo łódzkie stało się stolicą ogrodów. Konkurs jest pierwszym krokiem na tej drodze. Chcemy udoskonalać i upiększać te ogrody, które już istnieją i zachęcać do tworzenia nowych - mówił podczas rozstrzygnięcia konkursu marszałek Grzegorz Schreiber.

Konkurs poza promocją ekologii miał na celu zachęcenie do uprawy warzyw, owoców, ziół i roślin miododajnych na działkach, w przydomowych ogródkach i na balkonach. Jego uczestnicy chętnie chwalili się swoimi zielonymi enklawami, przysyłając zdjęcia. Konkurs udowodnił

również, że mieszkańcy cenią i rozumieją wartość pszczół w przyrodzie. Dlatego często budują hotele dla tych pożytecznych owadów i sadzą rośliny miododajne.

Warto przy okazji przypomnieć jeden ze sztandarowych projektów związanych z tworzeniem terenów zielonych, czyli „Owoce Pamięci”. Został on zainicjowany w 2020 roku dla uczczenia setnej rocznicy urodzin św. Jana Pawła II. Jego założeniem jest troska o zachowanie bioróżnorodności. Projekt, realizowany wspólnie z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego również w roku 2021, polegał na tworzeniu w naszym regionie sadów, alei i szpalerów tradycyjnych odmian drzew owocowych. Zasadzonych zostało już blisko 1200 drzew, powstało 20 sadów, szpalerów i alei.

BG

W listopadzie zainaugurowała działalność Centrum Przetwórstwa Produktów Ogrodniczych w Skierniewicach.

Centrum Przetwórstwa Produktów Ogrodniczych przy Instytucie Ogrodnictwa - Państwowym Instytucie Badawczym to nowoczesny obiekt badawczo-rozwojowy, dzięki któremu zwiększony zostanie dostęp do innowacyjnych technologii stosowanych w przetwórstwie owoców i warzyw. Będą tu powstawać produkty atrakcyjne pod względem jakości odżywczej.

Budowa centrum była możliwa dzięki środkom w wysokości 8,5 mln zł przyznanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego. DK

Łowicz. Polskie wojsko w oczekiwaniu na atak wroga

Niemieckie wojsko prowadzi cywilów w charakterze żywych tarcz

Blżej historii, czyli „Łódzkie Pamięta”

Ten pomysł na kultywowanie ważnych wydarzeń z historii naszego regionu przypadł do gustu mieszkańcom województwa. Blisko 20 tysięcy osób obejrzało pełne rozmachu rekonstrukcje bitew nad Wartą i Bzurą. Urząd Marszałkowski zorganizował je w ramach projektu „Łódzkie Pamięta”.

Beleń. Polskie oddziały atakowane z powietrza

Beleń. Ludność cywilna ucieka z bombardowanej przez Niemców wsi

Ponad 200 rekonstruktorów – żołnierzy polskich i niemieckich oraz ludność cywilna, samolot, czołgi, ciężarówka, ciężkie karabiny maszynowe, armaty i moździerze. Około 10 tysięcy widzów doceniło rozmach i widowiskowość wojewódzkiej inscenizacji bitwy nad Wartą. Została ona przedstawiona na polach między Beleń i Strońskiem w gminie Zapolice pod Zduńską Wolą.

Aż 25 grup rekonstrukcyjnych odtworzyło kilka epizodów krwawej bitwy stoczonej przez 10 Dywizję Piechoty Armii Łódź. Rekonstruktorzy przedstawili ucieczkę ludności cywilnej z terenów opanowywanych przez niemieckie wojska, w tym bombardowanie wsi leżącej w pobliżu walk. Atak Niemców na polskie linie obronne, kontratak polskiego

wojska zakończony wycofaniem się w obliczu przeważających sił wroga.

W Łowiczu dzięki projektowi „Łódzkie Pamięta” mieszkańcy regionu przenieśli się do 9 września 1939, kiedy to toczyła się bitwa o miasto. W inscenizacji wzięło udział 140 rekonstruktorów z 13 grup rekonstrukcyjnych oraz kilkudziesięciu uczniów łowickich szkół grających ludność cywilną. Widzowie mieli okazję zobaczyć kilkanaście pojazdów wojskowych z epoki oraz imponujące, ale też budzące trwogę pokazy pirotechniczne. Inscenizacja została podzielona na 4 epizody: przygotowanie do wojny, pierwsze zajęcie miasta przez Niemców i egzekucje ludności cywilnej, szturm Polaków na Łowicz i odbicie miasta, ponowne zajęcie Łowicza przez Niemców. AA, MAP

Beleń. Szturm niemieckich żołnierzy na polski bunkier

Beleń. Polscy żołnierze broniący umocnień, które były jednym ze strategicznych celów Niemców w tej bitwie. W Beleń zachował się oryginalny bunkier

Filharmonicy pod dobrą opieką

Wicepremier Piotr Gliński oraz marszałek Grzegorz Schreiber podpisują umowę o współprowadzenie Filharmonii Łódzkiej

Samorząd województwa łódzkiego oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego będą nadal wspólnie prowadzić Filharmonię Łódzką. Końcówka roku była spektakularnym zwieńczeniem oferty naszych placówek kultury.

Wesele Figara należy do najświetniejszych dzieł światowej kultury

Umowę o współprowadzeniu filharmonii podpisali pod koniec grudnia wicepremier Piotr Gliński, minister kultury i dziedzictwa narodowego, oraz Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego. Filharmonia będzie otrzymywać przez trzy najbliższe lata co najmniej 2,8 miliona złotych rocznie z ministerstwa. Z budżetu Województwa Łódzkiego na działalność placówki przeznaczonych zostanie co najmniej 14 milionów złotych rocznie. W 2022 roku będzie to 16 milionów 600 tysięcy złotych.

- Współprowadzenie dało Filharmonii Łódzkiej dodatkową moc - mówił marszałek Grzegorz Schreiber. - Przyznane środki zostały znakomicie zagospodarowane. To wsparcie na dodatkowe przedsięwzięcia, ale pamiętajmy, że będąc instytucją współprowadzoną, filharmonia dostaje bezpośredni dostęp do progra-

mów ministerialnych, z czego też znakomicie korzysta.

Filharmonia Łódzka, jedna z najstarszych w Polsce, należy do instytucji kultury prowadzonych przez samorząd województwa łódzkiego. Jest jedną z trzech placówek w Łodzi wspieranych przez Ministerstwo Kultury - obok Teatru Wielkiego i Teatru Muzycznego w Łodzi.

Mimo trwającej pandemii placówki kultury prowadzone przez samorząd województwa mają za sobą udane 12 miesięcy. Przykłady? Tylko w końcówce 2021 roku mieliśmy okazję obejrzeć i posłuchać kilku spektakularnych premier oraz podziwiać gwiazdy światowej sławy. W grudniu w Filharmonii Łódzkiej wystąpił zdobywca trzeciej nagrody

w XVIII Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina Martín García García. Hiszpan był jedną z najciekawszych osobowości tegorocznego konkursu. Dla łódzkich melomanów wykonał m.in. utwory, które zaprezentował podczas konkursu.

Niedługo później w Teatrze Wielkim w Łodzi wystąpiło aż dwóch fi-

nalistów ostatniego konkursu chopinowskiego - laureat drugiego miejsca Alexander Gadjev oraz Hyuk Lee. Okazją była wystawiona na deskach łódzkiej sceny opera „Chopin” autorstwa Włocha Giacomo Orefice. Premierę otworzyły recitale obu pianistów.

Wielką gratką dla melomanów była także premiera jednej z najgenialniej-

szych oper w historii światowej kultury, czyli „Wesele Figara” w Teatrze Wielkim. Spektakl wyreżyserował Roberto Skolmowski, kierownikiem muzycznym jest Adam Banaszak, scenografię i kostiumy przygotował Paweł Dobrzycki. Łódzcy melomani mieli okazję po raz pierwszy wysłuchać recytatyw po polsku w przekładzie Stanisława Barańczaka. AA, JG, BG

Angielski drugim językiem przedszkolaków

Pilotażowym projektem „Łódzkie dwujęzyczne”, zainauguowanym w 2021 roku, samorząd województwa inwestuje w przyszłość dzieci i daje im szansę na lepszy rozwój.

Projekt „Łódzkie dwujęzyczne” jest realizowany przez Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Łodzi, przy współudziale centrów rozwoju edukacji w Piotrkowie Trybunalskim, Skierniewicach, Sieradzu, Zgierzu. Spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem. Zaangażowanych jest 25 przedszkoli z Łodzi i regionu. Celem programu jest sprawienie, aby angielski stał się naturalnym, drugim językiem używanym przez dzieci, a nie był traktowany jako język obcy.

Projekt świetnie sprawdza się w łódzkim Przedszkolu Miejskim nr 207 przy ul. Piotrkowskiej.

- Maluchy chętnie biorą udział w zabawach, śpiewają piosenki i powtarza-

ją słówka w języku angielskim - opowiada Beata Nogaj, dyrektor placówki.

- Za pomocą filmów edukacyjnych dzieci poznały kolorowe postaci, które uatrakcyjniają naukę. W każdy poniedziałek oglądają bajkę, podczas której poznają nowe słówka. Później utrwalają wiedzę poprzez zabawę. Już widać owoce, bo dzieci same powtarzają nowo poznane słowa - dodaje Aleksandra Sędziarska, koordynator projektu w Przedszkolu Miejskim nr 207.

Projekt „Łódzkie dwujęzyczne”, finansowany z budżetu Województwa Łódzkiego, będzie trwał do czerwca 2022 roku.

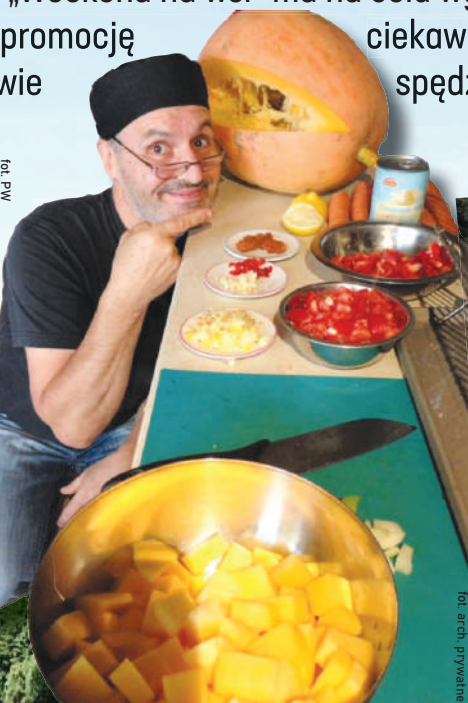
Swego nie znacie. To poznajcie...

Rozstrzygnięty w połowie listopada konkurs „Weekend na wsi” ma na celu wyróżnienie najbardziej atrakcyjnych gospodarstw agroturystycznych w naszym regionie oraz promocję poradnikiem dotyczącym tego, gdzie ciekawie

ciekawych miejsc wypoczynku w Łódzkiem. Może być też spędzić urlop, nie jadąc setki kilometrów.

Gospodarstwo Karma na wsi w gminie Szadek w powiecie zduńskowolskim zwyciężyło w kategorii Obiekt noclegowy na obszarach wiejskich. Nagrodę właścicielom wręczył Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego

- Dobry pomysł, praca i włożone serce to koktajl, który daje radość - mówi Marek Chronowski, właściciel gospodarstwa Karma na wsi

Karma na wsi powstała ze starego gospodarstwa rolnego. To świetne miejsce dla ludzi szukających ciszy i spokoju. Nie ma tu telewizora, radia, internetu, jest za to bogata oferta aktywnego wypoczynku

Cisza, spokój, kontakt z naturą, menu złożone z dań przygotowanych z dobrych, tradycyjnych produktów, zabiegi medycyny naturalnej, czy nawet poznawanie fascynującego świata rdzennych Amerykanów – tak bogatą ofertę mają gospodarstwa agroturystyczne z Łódzkiem.

To była już druga edycja konkursu „Weekend na wsi”. Z 52 zgłoszeń komisja konkursowa wybrała i nagrodziła dziewięć. Jurorzy zwracali uwagę na wygląd obiektu, otoczenie, atrakcje, ofertę kulinarną oraz powiązanie z tradycją i regionem. Istotne były też zakres i jakość świadczonych usług oraz możliwość zakupu lokalnych, ekologicznych produktów wytwarzanych bezpośrednio w gospodarstwie.

- Bardzo mi zależy na tym, aby stworzyć dobry klimat do rozwoju gospodarstw agroturystycznych - mówi Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego podczas podsumowania konkursu. - Chcemy promować wszystkie dobre inicjatywy, które u nas powstają, a które być może będą zachętą dla innych, by baza była jeszcze szersza i ciekawsza.

Organizatorem konkursu „Weekend na wsi” jest Departament Rolnictwa i Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego WŁ. Laureaci otrzymali nagrody finansowe:

za pierwsze miejsce - 5 tys. zł,
za drugie - 4 tys. zł,
za trzecie - 3 tys. zł.

AS

Oferowane gościom apartamenty urządzone są w stylu tokańskim

Mała Toscana w gminie Poddebice w powiecie poddebickim wygrała w kategorii Tradycyjne gospodarstwo agroturystyczne.

- Ta nagroda to dla nas zachęta do dalszego rozwoju - mówi Edward Juszczyk, właściciel gospodarstwa. Mała Toscana to malowniczo położona oaza spokoju. W ofercie są masaże, zabiegi medycyny naturalnej, sesje terapeutyczne, i szeroka oferta warsztatów, m.in. rozwoju osobistego, prowadzenia biznesu, medycyny naturalnej i ludowej

fol. arch. prywatne

Tatanka w gminie Ozorków w powiecie zgierskim zajęła pierwsze miejsce w kategorii Dzień pełen atrakcji na wsi.

- Pomysł stworzenia Tatanki to wynik miłości mojego męża do kultury rdzennych Amerykanów. Działamy już 18 lat. Ta nagroda to dla nas taka kropka nad „i” i utwierdzenie, że idziemy w dobrym kierunku - mówi Anna Pruchniewska, właścicielka Tatanki.

Tatanka to indiańska wioska. Stoi tu kilkanaście tipi, jest jedyna w Polsce indiańska ziemianka, są grobowce, sauna oraz muzeum z bogatą kolekcją replik indiańskiego rękodziela. Można tu zobaczyć zwierzęta z Ameryki Północnej, przejść przez labirynt z kukurydzy. Właściciele oferują relaks na łonie natury połączony z edukacją i aktywnym wypoczynkiem

Pierwszy etap projektu „Łódzkie gra w szachy” został podsumowany 1 czerwca 2021 r. w ogrodach Muzeum Pałacu Herbsta w Łodzi. Dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 189 w Łodzi i Szkoły Podstawowej nr 2 w Konstancynie Łódzkiej, czyli placówek, które biorą udział w projekcie, rywalizowały w turnieju szachów ogrodowych

Tak Łódzkie gra w szachy

Wymyślony przez szachistę marszałka Grzegorza Schreibera projekt „Łódzkie gra w szachy” okazał się mistrzowskim posunięciem.

Aż 180 nauczycieli, z 90 szkół podstawowych i przedszkoli, nauczyło się, jak skutecznie przekazywać najmłodszym tajniki królewskiej gry. Okazało się także, że pomysł wprowadzenia szachów do szkół i przedszkoli padł na podatny grunt. Do projektu zgłosiło się aż 161 placówek oświatowych. I trudno się dziwić. Szachy pozwalają nabyć kompetencji przydatnych w nauce i w życiu w ogóle. Poprawiają zdolności intelektualne i koncentrację, rozwijają pamięć, kreatywność i myślenie przestrzenne, uczą planowania i przewidywania, zwiększają umiejętność rozwiązywania problemów. Mogą również wzmacniać więzi rodzinne.

Założeniem zainauguowanego w marcu 2021 roku projektu było przeszkolenie nauczycieli z każdego z 21 powiatów województwa. Placówki wyłonione podczas rekrutacji otrzymały też wyposażenie pracowni szachowej - szachy, zegary i szachy ogrodowe. Koła szachowe w szkołach rozpoczęły pracę we wrześniu.

Wcześniej - w czerwcu - została wydana publikacja zawierająca porady i ćwiczenia dla nauczycieli, którzy chcą uczyć gry w szachy. Jednym z ważnych punktów projektu „Łódzkie gra w szachy” są rozgrywki szkolne. Trzech najlepszych uczniów z każdej placówki rywalizowało w turniejach powiatowych. Najlepsi szachiści z każdego powiatu - w sumie 24, wezmą udział w finale wojewódzkim o Puchar Marszałka WŁ. Zostanie on rozegrany 1 czerwca, w Dniu Dziecka, w ogrodach Muzeum Pałacu Herbsta w Łodzi.

Jesienią zeszłego roku koordynujące projekt Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Skierniewicach wraz z pozostałymi CRE z Piotrkowa Trybunalskiego, Sieradza, Zgierza i Łodzi, rekrutowały kolejne grupy nauczycieli na szkolenia szachowe.

AA

Rozegrany został turniej szachowy o Puchar Marszałka Województwa Łódzkiego między nauczycielami uczestniczącymi w projekcie. W rywalizacji nauczycieli przedszkolnych zwyciężył Robert Dobczyk, wśród nauczycieli szkół podstawowych najlepszy był Jarosław Baran

To był dla naszego regionu szachowy rok. W sierpniu w Łodzi został rozegrany Puchar Polski w szachach, a dokładnie drugi z trzech turniejów, które składają się na Grand Prix. To jedna z najważniejszych imprez szachowych w kraju. Jej organizatorem, pod patronatem marszałka Grzegorza Schreibera, był Polski Zwią-

zek Szachowy. W Teatrze Wielkim w Łodzi, gdzie odbywały się zawody, do walki o trofeum stanęło trzystu jedenastu zawodników - od arcymistrzów po amatorów. Zawodnicy zmierzali się w szachach szybkich oraz błyskawicznych.

Łódzkie to świetne miejsce, by uprawiać sport i osiągać sukcesy

- mówi Kajetan Duszyński, złoty medalista olimpijski w sztafecie mieszanej 4x400 metrów, Sportowy Ambasador Województwa Łódzkiego.

Lekkoatleta AZS Łódź został uhonorowany tym tytułem podczas gali Nagrody Gospodarczej Województwa Łódzkiego - Biznes na Plus, która odbyła się w trakcie XIV Europejskiego Forum Gospodarczego - Łódzkie 2021.

Złoty medalista olimpijski. Przywykł pan już do tego, że to o panu?

Zdążyłem się przyzwyczaić, choć ostatnie miesiące upłynęły mi w takim biegu, że nie było czasu na refleksję. To częsty problem lekkoatletów. Po osiągnięciu sukcesu powinien przyjść moment, by chwilę spocząć na laurach i się cieszyć.

Ale zwykle od razu trzeba się skupić na kolejnym celu.

Jakie były te kolejne cele?

Złoto w Tokio wydawało się spełnieniem marzeń, ale potem były kolejne starty, w tym bieg w Bernie, gdzie udało mi się pobić „życiówkę”.

Jak udaje się panu połączyć sport ze studiami? Przecież robi pan doktorat z krystalografii białek...

W zeszłym roku było dużo biegania. Mój doktorat trochę na tym ucierpiał. Na szczęście mogę liczyć na kredyt zaufania ze strony uczelni, za co jestem wdzięczny. W kolejnych miesiącach znów wystawię na próbę cierpliwość promotorów. Chciałbym skupić się na bieganiu, bo to moment, w którym nie mogę odpuścić.

Jakie plany na 2022 rok ma Sportowy Ambasador Województwa Łódzkiego?

Ten tytuł to dla mnie zaszczyt. I potwierdzenie, że Łódź i województwo łódzkie ze swoim zapleczem, uczelniami i obiektami sportowymi, to świetne miejsce do tego, by uprawiać sport i osiągać sukcesy. Już w marcu czekają mnie Halowe Mistrzostwa Świata w Belgradzie, potem mam nadzieję na starty w mistrzowskich imprezach na otwartych stadionach. Zrobię co w mojej mocy, by naszym kibicom nie zabrakło emocji.

ED

ŁÓDZKIE
dla biznesu

województwo łódzkie wspiera przedsiębiorców

- Bezpłatne doradztwo dla start-upów i mśp
- Targi krajowe i międzynarodowe
- Wsparcie działalności eksportowej
- Szkolenia, warsztaty, networking

Skontaktuj się z nami:

biznes@lodzkie.pl

42 633 70 34

Znajdź nas:

Łódzkie dla biznesu
Urząd Marszałkowski
Województwa Łódzkiego

Zapraszam do współpracy

Grzegorz Schreiber
Marszałek Województwa Łódzkiego

www.biznes.lodzkie.pl

Radni VI kadencji

Sejmiku Województwa Łódzkiego

Przewodnicząca Sejmiku

Iwona Koperska
klub radnych PiS
okręg 3

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Zbigniew Linkowski
klub radnych PiS
okręg 2

Wiceprzewodnicząca Sejmiku

Aneta Niedźwiecka
klub radnych PiS
okręg 4

Piotr Adamczyk
klub radnych PiS
okręg 1

Alicja Antczak
klub radnych PiS
okręg 2

Artur Bagiński
klub radnych PSL
okręg 5

Paweł Bliźniuk
klub radnych KO
okręg 1

Marcin Bugajski
klub radnych KO
okręg 1

Andrzej Chowis
klub radnych PSL
okręg 3

Janusz Ciesielski
klub radnych PiS
okręg 5

Paweł Drączyk
klub radnych KO
okręg 1

Beata Dróżdź
klub radnych PiS
okręg 4

Włodzimierz Fisiak
klub radnych PiS
okręg 1

Arkadiusz Gajewski
klub radnych PiS
okręg 5

Edward Kiedos
klub radnych PiS
okręg 3

Paweł Kowalczyk
radny niezależny
okręg 4

Iwona Lewandowska
klub radnych KO
okręg 2

Marek Mazur
klub radnych PSL
okręg 4

Anna Rabięga
klub radnych KO
okręg 1

Dariusz Rogut
klub radnych PiS
okręg 4

Halina Rosiak
klub radnych PiS
okręg 1

Dorota Ryl
klub radnych KO
okręg 3

Katarzyna Sadowska
klub radnych KO
okręg 1

Marlena Sagan
klub radnych PiS
okręg 3

Paweł Sałek
klub radnych PiS
okręg 5

Witold Stępień
klub radnych KO
okręg 3

Edyta Strumian
klub radnych KO
okręg 2

Ewa Wendrowska
klub radnych PiS
okręg 5

Dorota Więckowska
klub radnych PiS
okręg 3

Waldemar Wojciechowski
klub radnych PiS
okręg 2

Bożena Ziemięwicz
klub radnych KO
okręg 1

Zbigniew Ziemba
klub radnych PiS
okręg 4

Jolanta Zięba-Gzik
klub radnych PSL
okręg 3

Okręgi wyborcze

1 miasto Łódź

2 powiaty: kutnowski, pajęczański, podgajski, sieradzki, wieluński, wierszowski, zdunowski

3 powiaty: łaski, pabianicki, pajęczański, podgajski, sieradzki, wieluński, wierszowski, zdunowski

4 miasto Piotrków Trybunalski, powiaty: bełchatowski, krotki, wschodni, pułkowski, radomszczański

5 miasto Skierniewice, powiaty: opoczyński, rawski, skierniewicki, tomaszowski, brzeziński